

TARTALOM

CONTENTS

SZÉKELY MIKLÓS: Előszó Preface	11
TÜSKÉS ANNA: Előszó Foreword	12
FIATAL MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZEK II. KONFERENCIÁJA, BUDAPEST, 2009. NOVEMBER 27–28. 2ND CONFERENCE OF YOUNG ART HISTORIANS, BUDAPEST, 27–28 NOVEMBER 2009	
<hr/>	
Fiatalképzőművészeti Társaság II. Konferenciája, 2009. november 27-28. Program 2 nd Conference of Young Art Historians, 27–28 November 2009. Program	13
BIBÓ ISTVÁN: Köszöntés a Fiatalképzőművészeti Társaság II. Konferenciáján, 2009. november 27. Greeting at the 2 nd Conference of Young Art Historians, 27 th November 2009	16
MECSI BEATRIX: Magyarország egyik legrégebbi festészeti emléke. A visegrádi esperesi templom falképtöredékei One of the earliest paintings in Hungary: Mural fragments from the Visegrád decanal church	19
RAFFAY ENDRE: Az esztergomi Szent Adalbert székesegyház és a magyarországi gótika kezdetei Gate <i>Porta Speciosa</i> in Esztergom: The Beginning of Gothic Art in Hungary	23
ROSTÁS TIBOR: Graeco opere – görög modorban I. Szávaszentdemeter és Kaporna 13. századi falképei Graeco opere I. Frescoes in Kaporna and Szávaszentdemeter from the 13 th century	31
WEISZ ATTILA: Megjegyzések az újttordai református templom periodizációjához Observations to the periodisation of the Calvinist church of Újtorda/Turda Nouă	43
SZŐKE BALÁZS: Behúzott támpilléres terek és hálóboltozatok az erdélyi gótikában: Nagybaromlaka, Nagysink, Szászújfalú Räume mit eingezogenen Strebepfeilern und Netzrippengewölben in der siebenbürgischen Gotik: Wurmloch, Großschenk, Neudorf bei Hermannstadt	51

PRAJDA KATALIN: Hölgy a képen. Fra Filippo Lippi <i>Kettős portréja</i> és a firenzei Scolari család La donna nel <i>Doppio ritratto</i> di Fra Filippo Lippi e la committenza artistica della famiglia Scolari	57
GÁL-MLAKÁR ZSÓFIA: Verancsics Antal főpapi szertartáskönyvének művelődéstörténeti összefüggései Art historical considerations on the Liturgical Book of Antal Verancsics	63
N. KIS TÍMEA: „Olyan Istent...hordoznak a lelkükben, amilyent meg is festettek” Illusztrációk két 16. századi antitrinitárius kiadványban “They are carrying such a God in their souls as they painted” Illustrations in two 16 th century anti-Trinitarian publications	71
KORUHELY NIKOLETTA: Sir Peter Lely: <i>Frances Stuart képmása</i> . A szépség hagyománya a 17. századi angol portréfestészetben Sir Peter Lely: <i>The Portrait of Frances Stuart</i> . The Tradition of Beauty in 17 th century English Portraiture	81
SZÉKELY GÁBOR: Egyház, mezőváros, művészet. A kecskeméti református egyházközség temploma és klenódiumai a 17–18. században Church, market-town, art: The church and liturgical objects of the Calvinist congregation in Kecskemét from the 17–18 th centuries	87
OLBERT MARIANN: Néhány adalék a budapesti Nagyboldogasszony Magyar Ortodox templom ikonosztázionjának vizsgálatához. Anton Küchelmeister bécsi „császári akadémiai festő” szerepe The iconostasis of the Dormition of Our Most Holy Lady Hungarian Orthodox Parish Church: The role of the Austrian painter Anton Kuchelmeister	93
ARANY ERZSÉBET: A Koháry család felsőmagyarországi uradalmi építkezéseiről, különös tekintettel a hontszentantali Koháry-Coburg kastély 18. századi építéstörténetére Contributions to the manorial constructions of the Koháry family in Upper Hungary with special regard to the history of the architecture of the Koháry-Coburg manor-house from Hontszentantal (Svätý Anton/Antol, Slovakia) in the 18 th century	97
TATÁR SAROLTA: A vértessacsi római katolikus templom mennyezetfreskója The ceiling fresco of the Roman Catholic church of Vértessacs	103
MÉSZÁROS ÁGNES: Idő-kép zenekísérettel. Jellemző képtémák és ikonográfiájuk 19. századi képórákon Depicting Time with Musical Accompaniment: Characteristic themes and their iconography on 19 th century picture-clocks	109
SEMSEY BALÁZS: Kulturális örökség és/vagy muzeológiai probléma? Beépített templomi berendezések az Iparművészeti Múzeumban Cultural Heritage and/or a Museological Problem? Built-in Church Furnishings in the Budapest Museum of Applied Arts	115

TÓTH BEÁTA: A kecskeméti városháza stílusa és Lechner Ödön nemzeti formanyelvének korszerű megközelítése A new approach to the Town Hall of Kecskemét and Lechner's national architectural style	121
TORMA ÁGNES: Schmahl Henrik három épülete a mór művészet 19. századi recepciójának tükrében Three buildings from Henrik Schmahl with respect to the 19 th century reception of Moorish art	127
TÜSKÉS ANNA: Velencei kútárvák Magyarországon Venetian Well-Heads in Hungary	135
TORNALLYAY ÉVA: Zrumeczky Dezső építészete. Tormay Cecil és Herczeg Ferenc villája The Architecture of Dezső Zrumeczky: The villas of Cecil Tormay and Ferenc Herczeg	141
ÁTS ÍRISZ: A Kecskeméti Református Újkollégium építéstörténete (1911–1913) The History of the Reformed New College of Kecskemét	147
SZÉKELY MIKLÓS: Az 1900-as párizsi világkiállítás Bálint Zoltán és Jámbor Lajos által tervezett magyar történelmi pavilonjának és installációinak tervei a párizsi Archives Nationales-ban Plans of the Hungarian pavilion and installations at the Paris World Exhibition in 1900	153
SÜLE ÁGNES KATALIN: Jánszky Béla és a bécsi Első Nemzetközi Vadászati Kiállítás magyar pavilonja Béla Jánszky und das ungarische Pavillon der „Ersten Internationalen Jagdausstellung Wien 1910“	159
BENKŐ ZSUZSANNA: Céhbeliek, Cenniniek, Spirituálisok. Művésztársaságok a gödöllői művésztelep jegyében The Guild Members, the Cennini Society and the Spiritual Artists: Artists' societies as the descendants of the Gödöllő Artists' Colony	169
RÓZSAVÖLGYI ANDREA: Delmár Emil műgyűjtő művészettörténeti kapcsolatai The Private Collector Emil Delmár's Connection with Art History	177
VÁN HAJNALKA: Jankay Tibor élete és művészete The Life and Art of Tibor Jankay	183
MÉSZÁROS ZSOLT: Hölgyek berettával. Kérdések az 1945 előtti magyar (nő)művészek megítéléséről Ladies with Berettas: Questions on the assessment of pre-1945 Hungarian female artists	189
MILLISITS MÁTÉ: Kálvin János képi ábrázolásai a Kárpát-medencében az elmúlt száz évben (1909–2009 között) Depictions of John Calvin in the Carpathian Basin in the past hundred years (1909–2009)	195

TASNÁDY S. ATTILA: Mokry Mészáros Dezső az alkalmazott művészetek területén Dezső Mokry Mészáros in the field of applied arts	201
ZSOLDOS EMESE: „Világos fekete. Az egész világegyetem” Egy Beckett-előadás képeiről “Light Black. The whole universe”: Pictures of a Beckett-Show	207
VINCZE GABRIELLA: A szöveg és kép viszonya Nádas Péter <i>Valamennyi fény</i> című fényképalbumában The relationship between text and images in Nádas Péter’s photography book <i>Some Light</i>	211
ZOMBORI MÓNIKA: A hiperrealizmus megjelenése Magyarországon a hetvenes-nyolcvanas években The appearance of hyperrealism in Hungary in the 1970-80s	217
OLTAI KATA: Vágyott és kötelező szerep: férjhez menni! Kortárs művészeti stratégiák gender szempontú vizsgálata Desired and Expected: Get Married! An inquiry of contemporary artistic strategies from a gender aspect	223
KOKAS NIKOLETT: Borz Kovács Sándor élete és munkássága The Life and Art of Sándor Borz Kovács	231
KÖRMENDY KLÁRA ANNA: Szakralitás a kortárs építészetben: a nový dvůri Miasszonyunk ciszterci kolostor és a loppianói Mária Istenanya templom Il Sacro nell’architettura contemporanea: il monastero cistercense Nostra Signora di Nový Dvůr e il Santuario Maria Theotokos di Loppiano	235
WESSELÉNYI-GARAY ANDOR: Kétdimenziós építészet. Egy építészeti képikonográfia alapjai Two-dimensional architecture: The basis of architectural iconography	241

CENTRART MŰVÉSZETTÖRTÉNETI MŰHELY TANULMÁNYOK
CENTRART ARTHISTORICAL WORKSHOP STUDIES

TEREI GYÖRGY: Az Árpád-kori Kána falu feltárása Das arpadenzeitliche Dorf Kána	249
SCHMIDT PÉTER: A bécsi Szent István-dóm és a pozsonyi Szent Márton-székesegyház építéstörténeti összehasonlítása Baugeschichtlicher Vergleich zwischen St. Stephan in Wien und St. Martin in Pressburg	253
VERESS FERENC: Note per un problema storiografico: Savonarola e le arti	261

TÜSKÉS ANNA: A pócsi Mária-kegykép kisgrafikai ábrázolásai Representations of the Mary-icon of Pócs in Engravings	267
TÓTH ÁRON: „Szám- és tértan s az alkalmazott mértan minden ágait magába foglaló magyar kézirat számos színezett ábrával” Az első ismert magyar nyelvű építészeti szakszöveg The first known architectural text in Hungarian	285
RÁKOSSY ANNA: Egy forrásértékű inventárium 1778-ból az Esterházy-kincstár „mobilis” darabjairól Ein Inventar aus dem Jahr 1778 über die „mobilisierten” Kunstwerke der Esterházy-Schatzkammer	293
SIMON KATA: A bodrogkeresztúri görög katolikus templom ikonosztáziója The Iconostasis of the Greek Catholic Church in Bodrogkeresztúr	303
SZERDAHELYI MÁRK: Az esztergomi Károly Ambrus-síremlék Rudnay Sándor hercegprímás levelezésében és a korabeli sajtóban The sepulchral monument of Archbishop Károly Ambrus in Esztergom in light of the correspondence of Archbishop Sándor Rudnay and articles in contemporary press	309
SZÉKELY MIKLÓS: Az 1878-as párizsi világiállítás osztrák-magyar pavilonja The representation of Austria-Hungary at the 1878 Paris World Exhibition	317
WESSELÉNYI-GARAI ANDOR: Építészet és kontextusváltás Architecture and a shift in context	323

PRIMUS GRADUS TANULMÁNYOK PRIMUS GRADUS STUDIES

JANKOVICS NORBERT: A tarnaszentmáriai templom kőfaragványai The Stone Ornaments of the Church of Tarnaszentmária	329
JAKAB PÉTER: Tommaso Redi Kapisztrán Szent János-oltárképe a firenzei San Salvatore al Monte- templomban La tela di “San Giovanni da Capestrano” di Tommaso Redi, nella Chiesa San Salvatore al Monte a Firenze	333
BÜKI BARBARA: A Bakáts-téri templom falképeiről Über die Wandbilder der Kirche am Bakáts Platz	343

TÓTH KÁROLY:

„...nem is tehet másként jóízlésű művészember!” Tornyai János helyzetértékelése
1907 szeptemberében. Egy újonnan előkerült Tornyai-levél
“A styled painter cannot do anything else...” Commentaries on an unknown letter from
János Tornyai (1907)

355

Személy- és helységnévmutató
Index

363

A kötet szerzői
About the Authors

375